

Sensorveiledning Psykiske lidelser V-2022

Generelt: Alle tre deloppgaver må bestås for å bestå eksamen totalt, dvs stryk på en deloppgave gir stryk på eksamen. Pensumboken er pensum. Det er selvsagt lov å besvare med kunnskap utenom, så lenge det er relevant og sant, men man skal ikke kreve mer enn pensum – og om man mangler relevant og sentralt stoff som beskrevet under fra pensum, så trekker det ned. Har man et fullgodt svar på oppgaven, med utgangspunkt i boken, uten store feil og mangler og uten problematisk grad av avskrift, så står man på oppgaven.

NB: Dette er skoleeksamen. Altså, sammenlignet med seneste eksamener, har man ikke tilgang til boken når man besvarer. Det betyr at grad av faktakunnskap og presisjon må avtrappes litt sammenlignet med eksamenene som kommer senere i studieløpet.

1 I klinisk arbeid med barn/ungdom og voksne er utredningen en veldig viktig del av behandlingsforløpet. Beskriv hvilke metoder for utredning som er viktige ved diagnostisk vurdering, og diskuter i hvilken grad disse vil være ulike for voksne versus barn/ungdom.

Her er det vanlige innfallsvinkler for utredning som skal omtales; inkludert klinisk intervju, tester og selvrapportskjema, diagnostisk intervju, anamnese og innhenting av komparentopplysninger. I tillegg til beskrivelser må oppgaven se bruk av noen av de valgte metodene (inkludert klinisk intervju, tester og selvrapportskjema, diagnostisk intervju, anamnese og innhenting av komparentopplysninger) for barn/ungdom og voksne opp mot hverandre. Kandidaten bør nok trekke inn stoff om utredning og diagnostisk vurdering fra hele kapittel 2 om utredning og kapittel 14 om barn og unge, men det er særskilt det som beskriver utredning for voksne på sidene 48-56 og for barn på sidene 283-291 som er relevante for å sammenligne.

2 Gjør rede for stemningslidelser og beskriv sykdomsmekanismer ved stemningslidelser.

De to hovedtypene stemningslidelser, unipolar depresjon og bipolar lidelse må beskrives. For unipolar depresjon bør nok beskrivelse av enkeltepisode, tilbakevendende depressiv lidelse og vedvarende affektive tilstander inngå. Begrepene hypomani og mani bør nok beskrives. Samspill mellom arvelige og miljømessige faktorer bør inngå i beskrivelse av sykdomsmekanismer for stemningslidelser. Det er særskilt det som beskriver diagnosene og sykdomsmekanismer på side 122-132 i kapittel 6 i pensumboken som er relevant.

3 Hva er de viktigste elementene i kognitiv atferdsterapi for insomni (CBT-I)?

Kandidaten må beskrive noen sentrale komponenter i CBT-I, som inkludert søvnhygiene, stimuluskontroll, søvnrestriksjon, kognitive teknikker og avslapningsøvelser. For å ta stilling til viktigheten av de ulike elementene bør nok kandidaten ha kjennskap til noen mer kognitivt baserte CBT-I elementer, inkludert kasusformulering, endringsarbeid av sentrale problemområder slik som forvrengt persepsjon, bekymringer, uhensiktsmessige antakelser om søvn, selektiv oppmerksomhet og monitorering, sikringsatferd, samt konsolidering av behandlingseffekt og atferdseksperiment. Det er særlig sidene 203-208 i kapittel 10 om søvnlidelser som er relevant.